

LATVIJAS REPUBLIKAS TIESĪBSARGS

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010; tālr.: 67686768; fakss: 67244074; e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv

Rīgā

2010.gada 10.martā Nr.6-6/50

Tiesībsarga birojā ir pabeigta pārbaudes lieta, kas tika ierosināta, izskatot Jūsu iesniegumu (reģistrēts 27.12.2010. ar Nr.1280) par interneta vidē veiktu Jūsu bērna tiesību pārkāpumu.

Pārbaudes lietas izskatīšanas gaitā tika izpētīti lietas tiesiskie un faktiskie apstākļi, kā arī pieprasīta informācija no Valsts policijas.

Saskaņā ar Valsts policijas sniegto informāciju 2010.gada 27.decembrī tika saņemts bērna tēva iesniegums un uzsākta resoriskā pārbaude. Tās ietvaros noskaidrots, ka aizskarošas vēstules interneta vidē Jūsu dēlam sūtījusi nepilngadīgā persona. Sakarā ar to, ka minētā persona nav sasniegusi 14 gadu vecumu un līdz ar to nav saucama pie administratīvās atbildības, tiks lemts jautājums par materiālu nosūtīšanu pašvaldības administratīvajai komisijai audzināšanai rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanai. Savukārt minētās personas vecāki saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 173.panta pirmo daļu tiks saukti pie administratīvās atbildības par bērna aprūpes pienākumu nepildīšanu. Lai ar minētās personas vecākiem veiktu profilaktiska rakstura darbu un izslēgtu varbūtību, ka nepilngadīgā izdara jaunus likumpārkāpumus, par notikušo tiks informēta bāriņtiesa un sociālais dienests.

Vēlos Jūs informēt, ka neatkarīgi no administratīvās lietvedības Jums ir tiesības jautājumu risināt civiltiesiskā kārtībā. Cietušās personas tiesības saņemt kompensāciju izriet no Civillikuma 1635.panta pirmās un otrās daļas:

„Katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot.

Ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas.”

Savukārt Civillikuma 2352.¹ panta trešā daļa nosaka:

„Ja kāds prettiesiski aizskar personas godu un cieņu mutvārdiem, rakstveidā vai ar darbiem, tad viņam jādod atlīdzība (mantiska kompensācija). Atlīdzības apmēru nosaka tiesa”

Tā kā gan minētā persona, gan Jūsu dēls ir nepilngadīgi, tad saskaņā ar Civillikuma 1408.pantu viņiem trūkst rīcības spējas. Civillikuma 1411.pants nosaka: „Personas, kam trūkst rīcības spējas, pārstāv tiesiskos darījumos viņu vecāki, aizbildņi vai aizgādņi.”

Līdz ar to Jums kā cietušā bērna mātei ir tiesības Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā vērsties tiesā ar prasības pieteikumu par radītā morālā kaitējuma kompensācijas piedziņu no minētās personas vecākiem. Valsts policijas resoriskās pārbaudes, kas tika uzsākta saskaņā ar iesniegumu, materiāli iesniedzami tiesā kā Jūsu prasījuma pamatotības pierādījums.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 26.panta pirmo daļu prasību pret fizisko personu ceļ tiesā pēc tās dzīvesvietas. Tātad Jūs esat tiesīga celt prasību tiesā pēc minētās personas dzīvesvietas.

Valstij ir pienākums radīt mehānismu, lai tiesību aizskārums gadījumā personai būtu iespēja aizsargāt savas tiesības un tiesību aizskārums tiktu novērsts. Saskaņā ar Tiesībsarga rīcībā esošo informāciju šajā gadījumā valstī izveidotais tiesību aizsardzības mehānisms darbojas efektīvi – policija ir noskaidrojusi vainīgo personu, pašvaldības administratīvā komisija lems par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu, ar minētās personas un viņas vecākiem tiks veikts likumpārkāpumu profilakses darbs, savukārt Jūs esat tiesīga tiesas ceļā piedzīt atlīdzību par dēlam nodarīto morālo kaitējumu. Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Tiesībsarga likuma 25.panta otro daļu, ar šo atzinumu **pārbaudes lietu pabeidzu.**

Ar cieņu

Tiesībsarga vietā
vecākā juriskonsulte

V.Slaidiņa